

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๗๖ / ๒๕๕๕

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้
อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
สมาชิกสภาท้องถิ่น

ผู้อุทธรณ์ : นายวิรัตน์ มีทรัพย์ทอง
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้
อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นายวิรัตน์ มีทรัพย์ทอง ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ ขอข้อมูลข่าวสารและเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ รายการ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง ดังนี้

๑. ใบสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ของนายเขียน ถึกเจริญ

๒. ใบสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ของนาย ส. นาย ว. และนาย จ.

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้มีหนังสือ ที่ รย ๗๒๖๐๑/๒๑๕๑ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับบุคคลที่สาม ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาคำอุทธรณ์ ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ได้จัดส่งมา และคำชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้แล้ว รับฟังข้อเท็จจริงได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ และวันที่ ๒๙

สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้อุทธรณ์ได้ร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ ในขณะนั้น ว่ามีพฤติกรรมในทางทุจริตและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบต่อผู้ว่าราชการจังหวัดระยองและผู้ตรวจการแผ่นดิน

ในวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ผู้อุทธรณ์ได้ร้องเรียนนาย ส. นาย ว. นาย จ. ว่าเป็นผู้ที่น่าจะเข้าข่ายกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๘ วรรคหนึ่ง และเป็นผู้มีความประพฤติที่กระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในฐานะประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการเป็นพลเมืองดี เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายเคร่งครัด ตามมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการการเมืองท้องถิ่น ข้อ ๖ ถึงข้อ ๒๖ แห่งระเบียบสภาการบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ว่าด้วยประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมืองท้องถิ่นฝ่ายสภาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดระยองและผู้ตรวจการแผ่นดิน

ต่อมาในวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดระยองได้จัดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ ผลการเลือกตั้งปรากฏว่า นาย ข. อดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ และนาย ส. อดีตประธานสภาฯ ไม่ได้รับการเลือกตั้ง ส่วนนาย ว. และนาย จ. ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้

ผู้อุทธรณ์เห็นว่าบุคคลดังกล่าว น่าจะเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงต้องการข้อมูลข่าวสารไปเพื่อนำไปตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับการเลือกตั้ง โดยผู้อุทธรณ์เห็นว่า ผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ เป็นบุคคลผู้ทำหน้าที่บริหารงาน และควบคุมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ และในฐานะผู้แทนประชาชนในท้องถิ่นอันถือว่าเป็นบุคคลสาธารณะ ประชาชนในท้องถิ่นและบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องย่อมมีสิทธิที่จะตรวจสอบว่าบุคคลนั้นมีคุณสมบัติครบถ้วนหรือไม่

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ชี้แจงว่า ต้องการข้อมูลข่าวสารไปเพื่อการฟ้องคดีตามกฎหมาย เพื่อตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐให้สิ้นสงสัย และปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองโดยชอบด้วยกฎหมาย

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ชี้แจงด้วยวาจา รับฟังได้ว่า ในการรับสมัครเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้เป็นผู้ดำเนินการรับสมัคร โดยมอบหมายให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้เป็นผู้รับสมัคร และมีคณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นผู้ตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยในการสมัครครั้งนี้มีผู้ได้รับเลือกตั้ง คือ นาย ว. และนายจ.

สำหรับเหตุผลที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้อุทธรณ์ เนื่องจากพิจารณาเห็นว่า ใบสมัครรับเลือกตั้งจะมีเอกสารประกอบ เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนารุขฉันทศึกษา สำเนาทะเบียนบ้าน ใบรับรองแพทย์ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยอาจเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นโดยไม่สมควร อีกทั้ง ในขณะที่ผู้อุทธรณ์ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารก็ไม่ได้แจ้งวัตถุประสงค์ในการนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้เห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องการเมืองท้องถิ่น ซึ่งข้อมูลที่มีผู้อุทธรณ์มีคำขอเป็นข้อมูลของฝ่ายตรงกันข้าม หากผู้อุทธรณ์จะตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครก็เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นอยู่แล้วที่จะตรวจสอบได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้อุทธรณ์มีคำขอ คือ

๑. ใบสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ของนาย ข.
๒. ใบสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ของนาย ส. นาย ว.

และนาย ฟ.

ในเรื่องนี้มีประเด็นการพิจารณาสองส่วน คือ ข้อมูลข่าวสารในส่วนของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง และข้อมูลข่าวสารในส่วนของผู้ที่ไม่ได้รับการเลือกตั้ง โดยคณะกรรมการฯ มีความเห็นดังนี้

ข้อมูลข่าวสารในส่วนของนาย ว. และนาย จ. โดยทั้งสองเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ และเป็นบุคคลที่ประชาชนในท้องถิ่นได้ให้ความไว้วางใจเลือกเข้าไปเพื่อบริหารท้องถิ่นแทนตน ประชาชนในท้องถิ่นและบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องย่อมมีสิทธิจะตรวจสอบว่าบุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ การเปิดเผยใบสมัครรับเลือกตั้งของบุคคลทั้งสองจึงน่าจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่น และแม้ข้อมูลในใบสมัครรับเลือกตั้งและเอกสารที่เกี่ยวข้องจะมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วย แต่เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แล้วเห็นว่าสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗๖ / ๒๕๕๕

ข้อมูลข่าวสารในส่วนของนาย ข. และนาย ส. คณะกรรมการฯ เห็นว่า บุคคลทั้งสองเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ แม้จะไม่ได้รับการเลือกตั้งให้เข้าทำงานเพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่บุคคลดังกล่าวต้องถูกตรวจสอบโดยสังคมได้เช่นเดียวกันว่ามีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ การเปิดเผยใบสมัครรับเลือกตั้งของบุคคลทั้งสองจึงน่าจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่น และแม้ข้อมูลในใบสมัครและเอกสารที่เกี่ยวข้องจะมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วย แต่เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แล้ว เห็นว่าสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแก่ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

นายจัตถภัย บุรุษพัฒน์

หัวหน้าคณะที่ ๑

นางเน่งน้อย วิสวโยธิน

กรรมการ

นายพีรพล ไตรทศาวิทย์

กรรมการ

นายศิริวัฒน์ ทิพย์ธราดล

กรรมการ

ร้อยโท วิรัช พันธุมะผล

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่

๓๐

พฤษภาคม

๒๕๕๕